

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-741-M-24/15-02-1

Zagreb, 12. veljače 2015.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u daljnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnika Damira Baćaca**, zamjenika općinskog načelnika Općine Gračišće, za davanjem mišljenja Povjerenstva na 84. sjednici, održanoj 12. veljače 2015. g., daje sljedeće:

MIŠLJENJE

- I. S obzirom da u konkretnom slučaju proizlazi namjera Općine Gračišće da izravno, bez provedbe javnog natječaja, povjeri obavljanje određenih poslova obrtu u vlasništvu brata zamjenika općinskog načelnika, Povjerenstvo ocjenjuje da takva praksa, neovisno o tome postoji li ili ne postoji obveza provedbe javnog natječaja sukladno propisima o javnoj nabavi, može dovesti u sumnju da je dužnosnik iskoristio obnašanje dužnosti kako bi postigao probitak za s dužnosnikom povezanu osobu, što može stvoriti dojam u javnosti da dužnosnik nije nepristrano obnašao dužnost.
- II. U cilju očuvanja vjerodostojnosti i integriteta dužnosnika, kao i radi očuvanja povjerenja građana u tijela javne vlasti, upućuje se Općina Gračišće da provede postupak javnog poziva na dostavljanje ponuda ili da prikupi najmanje tri ponude, izravnim pozivom na dostavljanje ponuda.
- III. U slučaju da obrt u vlasništvu dužnosnikova brata dostavi ponudu, dužnosnik je dužan okolnost da se radi o poslovnom subjektu čiji je vlasnik brat dužnosnika deklarirati i članovima Općinskog vijeća Općine Gračišće te isto učiniti javno dostupnim na službenim internet stranicama Općine Gračišće.
- IV. Dužnosnik Damir Baćac, zamjenik općinskog načelnika Općine Gračišće, trebao bi se izuzeti od sudjelovanja u definiranju uvjeta koji se očekuju od ponuditelja pozvanih da dostave ponudu.
- V. Ukoliko ponuda kojeg od ponuditelja u bitnim elementima odgovara ponudi obrta u vlasništvu dužnosnikova brata, prednost bi trebalo dati drugim ponuditeljima.

- VI. Ukoliko ponuda obrta u vlasništvu dužnosnikova brata bude ocjenjena kao najpovoljnija, dužnosnik Damir Baćac ne smije potpisati ugovor u ime Općine Gračišće s obrtom u vlasništvu njegova brata.**
- VII. Dužnosnik, odnosno tijelo u kojem dužnosnik obnaša dužnost, obvezno je prije stupanja u poslovni odnos, dostaviti Povjerenstvu cjelokupnu dokumentaciju iz koje je vidljivo kako su provedene upute Povjerenstva.**
- VIII. Povjerenstvo će u posebnoj odluci utvrditi da li su upute Povjerenstva provedene na način koji omogućava izbjegavanje sukoba interesa dužnosnika i osigurava zakonito postupanje u konkretnom slučaju.**
- IX. Pravni poslovi koji su sklopljeni protivno uputama Povjerenstva ili dostavom nepotpune ili neistinite dokumentacije ili na bilo koji drugi način protivno odredbama članka 18. ZSSI-a su ništetni te Povjerenstvo bez odgađanja dostavlja predmet nadležnom državnom odvjetništvu na daljnje postupanje radi utvrđenja ništetnosti pravnog posla.**

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je dužnosnik Damir Baćac, zamjenik općinskog načelnika Općine Gračišće. U knjigama ulazne pošte Povjerenstva zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-409-M-24/15-01-4, dana 9. veljače 2015.g., povodom kojeg se vodi predmet broj: M-24/15. Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su općinski načelnici njihovi zamjenici dužnosnici u smislu navedenog Zakona. Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženje mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Dužnosnik u zahtjevu navodi da se dosadašnja praksa Općine Gračišće u održavanju nerazvrstanih cesta na području Općine Gračišće pokazala neučinkovitom. Navedeni posao obavljalo je više poslovnih subjekata koji ga nisu pravodobno i kvalitetno obavljali, te građanima nije bila pružena odgovarajuća kvaliteta usluge. Na području Općine Gračišće posluje obrt u vlasništvu brata zamjenika općinskog načelnika Općine Gračišće koji je registriran za obavljanje svih potrebnih poslova te je isti spreman odraditi sve poslove održavanja nerazvrstanih cesta, što može poboljšati kvalitetu usluge koju je Općina Gračišće dužna pružiti svojim građanima. U svrhu izbjegavanja sukoba interesa dužnosnik traži mišljenje Povjerenstva mogu li se bez provođenja javnog natječaja poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeriti obrtu Baćac Transporti čiji je vlasnik brat dužnosnika, Valter Baćac.

Uvidom u podatke obrtnog registra, utvrđeno je da je pod matičnim brojem obrta 91303478 upisan Obrt za cestovni prijevoz tereta "BAĆAC TRANSPORTI" Gračišće, Putinji 29, vlasnika Valtera Baćac, s datumom početka rada obrta 1. rujna 2005.g. Upisani predmet djelatnosti obrta je cestovni prijevoz robe, uklanjanje robe, pripremi radovi na gradilištu, uslužne djelatnosti uređenja i održavanja krajolika, ostali završni građevinski radovi.

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa. Stavkom 2. tog članka Zakona propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika ili se osnovano može smatrati da utječe ili može utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti.

Člankom 4. stavkom 2. ZSSI-a propisano je da je član obitelji dužnosnika u smislu ovog Zakona bračni ili izvanbračni drug dužnosnika, njegovi srodnici po krvi u uspravnoj lozi, braća i sestre dužnosnika te posvojitelj, odnosno posvojenik dužnosnika.

Stavkom 3. istog članka Zakona propisano je da se poslovni odnos u smislu ZSSI-a odnosi na ugovore o javnoj nabavi, državne potpore i druge oblike stjecanja sredstava od tijela javne vlasti, na koncesije i ugovore javno-privatnog partnerstva, osim državnih potpora u slučaju elementarnih nepogoda, a stavkom 4. propisano je da su poslovni subjekti u smislu ZSSI-a i obrtnici.

Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavkom 3. propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana. objektivnost. Stavkom 4. propisano je da građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

Člankom 18. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u slučaju kada tijelo u kojem dužnosnik obnaša javnu dužnost stupa u poslovni odnos s poslovnim subjektom u kojem član obitelji dužnosnika ima 0,5 % ili više udjela u vlasništvu, dužnosnik je dužan o tome pravodobno obavijestiti Povjerenstvo. Stavkom 2. propisano je da će Povjerenstvo u roku od 15 dana od dana zaprimanja obavijesti izraditi mišljenje zajedno s uputama o načinu postupanja dužnosnika i tijela u kojem dužnosnik obnaša javnu dužnost u cilju izbjegavanja sukoba interesa dužnosnika i osiguranja postupanja u skladu s ovim Zakonom. Stavkom 4. propisano je da je dužnosnik, odnosno tijelo u kojem dužnosnik obnaša dužnost obvezno, prije stupanja u poslovni odnos, dostaviti Povjerenstvu cjelokupnu dokumentaciju iz koje je vidljivo kako su provedene upute Povjerenstva iz stavka 2. tog članka Zakona.

Člankom 18. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da će Povjerenstvo posebnom odlukom, bez odgađanja, a najkasnije u roku od 5 dana od dana dostave mišljenja iz stavka 2. ovog članka, utvrditi jesu li upute Povjerenstva provedene na način koji omogućuje izbjegavanje sukoba interesa dužnosnika i osigurava njegovo zakonito postupanje u konkretnom slučaju. Stavkom 5. propisano je da su pravni poslovi, odnosno pravni akti koji su sklopljeni, protivno uputama Povjerenstva, dostavom nepotpune ili neistinite dokumentacije ili na bilo koji drugi način protivno odredbama ovoga članka ništetni.

Povjerenstvo će bez odgađanja dostaviti predmet nadležnom državnom odvjetništvu na daljnje postupanje radi utvrđenja ništetnosti pravnog posla, odnosno pravnog akta.

Zaprimljeni zahtjev za mišljenjem ima sve potrebne elemente obavijesti iz članka 18. stavka 1. ZSSI-a, te će Povjerenstvo postupiti temeljem članka 18. stavka 2. ZSSI-a, izradom mišljenja zajedno s uputama o načinu postupanja dužnosnika i Općine Gračišće.

Predmetni obrt smatra se poslovnim subjektom iz članka 4. stavka 2. ZSSI-a, a povjeravanje navedenih poslova smatra se stupanjem u poslovni odnos iz članka 4. stavka 3. ZSSI-a, o kojoj je okolnosti, obzirom da se radi o stupanju u poslovni odnos tijela javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša javnu dužnost s poslovnim subjektom u kojem udio u vlasništvu veći od 0,5% ima član obitelji dužnosnika, dužnosnik je dužan pravodobno obavijestiti Povjerenstvo i postupiti sukladno danom mišljenju i uputama o načinu postupanja dužnosnika i tijela u kojem dužnosnik obnaša javnu dužnost u cilju izbjegavanja sukoba interesa dužnosnika i osiguranja postupanja u skladu s ovim Zakonom.

Iz navoda dužnosnika proizlazi da Općina Gračišće namjerava bez provođenja javnog natječaja povjeriti obavljanje poslova održavanja nerazvrstanih cesta jednom poslovnom subjektu, Obrtu za cestovni prijevoz tereta "BAĆAC TRANSPORTI" Gračišće, Putinji 29, čiji je vlasnik Valter Baćac, brat dužnosnika. Iz zahtjeva za mišljenjem proizlazi da bi se na taj način osiguralo pravodobno održavanje nerazvrstanih cesta po jednom poslovnom subjektu koji ima sjedište na području Općine Gračišće, dok to nije bio slučaj kada su poslovi bili disperzirani i obavljani po više poslovnih subjekata.

Dužnosnik je u obnašanju dužnosti obavezan voditi računa o dojmu koji obnašanjem dužnosti može stvoriti prema građanima koji su ga izabrali na dužnost, a koji u situaciji stupanja u poslovni odnos tijela vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost s poslovnim subjektom u vlasništvu njegova brata može biti trajno i nepovratno narušen, što osim narušavanja osobnog integriteta dužnosnika može narušiti i povjerenje građana u tijela javne vlasti, te stvoriti dojam da je dužnosnik iskoristio javnu dužnost kako bi s njim povezana osoba postigla za sebe probitak.

Dužnosnika su izabrali građani u svrhu odlučivanja i obavljanja poslova od općeg interesa, te se povjeravanjem poslova jednom poslovnom subjektu koji ima sjedište na području Općine Gračišće a koji je istodobno u vlasništvu brata dužnosnika, u javnosti može stvoriti dojam da je privatni interes dužnosnika utjecao na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti. U konkretnoj situaciji postoji sukob između privatnog interesa dužnosnika, očitovana u mogućem stupanju Općine Gračišće u poslovni odnos s obrtom čiji je vlasnik brat dužnosnika i javnog interesa koji se očituje u transparentnom, objektivnom i nepristranom postupanju tijela javne vlasti.

Povjerenstvo upućuje dužnosnika u svrhu očuvanja vlastite vjerodostojnosti i osobnog integriteta te u cilju izbjegavanja sukoba interesa i osiguranja postupanja u skladu s odredbama ZSSI-a, postupi u skladu s uputom sadržanom u izreci ovog akta.

Navedeno doprinosi ostvarenju načela transparentnosti i objektivnosti u obnašanju dužnosti, a u konačnici može imati pozitivan učinak na rashodovnu stranu općinskog proračuna, jer se ne može unaprijed utvrditi da će upravo poslovni subjekt u vlasništvu dužnosnika brata najkvalitetnije i uz najpovoljniju cijenu obaviti potrebnu uslugu, odnosno da neki drugi poslovni subjekt ne bi odnosom ponuđene cijene i usluge mogao pružiti jednako kvalitetnu ili kvalitetniju uslugu.

Dužnosnik ne smije sudjelovati u definiranju uvjeta koji se očekuju od potencijalnih ponuditelja. Ukoliko ponuda kojeg od pozvanih ponuditelja odgovara kriterijima Općine za izvršavanje potrebnih poslova odgovara u bitnome ponudi obrta u vlasništvu dužnosnikova brata, Povjerenstvo u cilju izgradnje visokih standarda etičnosti daje preporuku da se prednost stupanja u poslovni odnos s Općinom Gračišće da drugom ponuditelju, kako bi se ovakvim oblikom nužne negativne diskriminacije otklonila sumnja da je dužnosnik obnašanje dužnosti iskoristio za probitak povezane osobe.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl.iur.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Damir Baćac, Općina Gračišće
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana

